

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední odborné učiliště obchodu a služeb, Teplice, Alejní 12

**Alejní 12
415 01 Teplice**

Identifikátor školy: 600 011 291

Termín konání inspekce: 16. – 19. únor 2004

Čj.:	f5 1010/04-5031
Signatura:	tf5hx516

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v učebním oboru prodavač, smíšené zboží a studijním oboru obchodník na smluvních pracovištích HYPERNOVA, KAUF LAND a NTERSPAR Teplice vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
- materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v učebním oboru prodavač, smíšené zboží a studijním oboru obchodník na smluvních pracovištích HYPERNOVA, KAUF LAND a NTERSPAR Teplice vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
- Zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v učebním oboru prodavač, smíšené zboží a obchodník na smluvních pracovištích HYPERNOVA, KAUF LAND a INTERSPAR Teplice vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 v době inspekce

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště je příspěvková organizace zřízená na základě usnesení Ústeckého kraje č. 46/15/2001 ze dne 5. září 2001 pod Č. J. 58/2001. Zřizovatelem organizace je Ústecký kraj. Výuka učebních oborů probíhá podle aktualizovaného Rozhodnutí MŠMT č. j. 32 082/2003-21 ze dne 1. 9. 2003

Střední odborné učiliště má stanovenou kapacitu 382 žáků. V době inspekce měla škola celkem 355 žáků, stanovená kapacita nebyla překročena. (viz tabulka).

Kód	Obor	I.	II.	III.	IV.	Celkem
66-52-H/001	Aranžér	-	18	-	-	18
66-53-H/003	Operátor sklad.	15	7	-	-	22
69-51-H/001	Kadeřník	23	-	23	-	46
66-51-H/004	Prodavač, smíš. zb.	54	29	32	-	115
66-41-L/008	Obchodník	29	25	27	23	104
64-41-L/521	Podn. v obch. a sl.	28	22	-	-	50
SOU	celkem:	149	101	82	23	355

Počty žáků byly kontrolovány podle třídních knih i katalogových listů a souhlasí se statistickým výkazem škol (MŠMT) V25-01 k 30.9.2003.

Teoretické vyučování je zajištěno v hlavní budově školy v centru města. Dopravní obslužnost z vlakového i autobusového nádraží, ale i z okrajových čtvrtí Teplic je zajištěna městskou hromadnou dopravou. Praktické vyučování pro učební obory prodavač, smíšené zboží a obchodník je zabezpečeno na 62 smluvních pracovištích. Učební obory aranžér a kadeřník mají vytvořeny velmi dobré podmínky v budově školy.

Tematická inspekce byla zaměřena na učební obor prodavač, smíšené zboží a studijní obor obchodník na smluvních pracovištích HYPERNOVA, INTERSPAR a KAUF LAND.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Odborný výcvik žáků v učebním oboru prodavač, smíšené zboží a studijním oboru obchodník řídí zástupkyně pro praktické vyučování, která splňuje předepsané podmínky odborné i pedagogické způsobilosti.

Průběh výchovy a vzdělávání na 62 smluvních pracovištích (kontrolní činnost) zajišťují další tři mistrové odborné výchovy, které jsou vyučené v oboru, mají ukončené středoškolské vzdělání, včetně doplňkového pedagogického studia čímž splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Funkci výchovného poradce vykonává učitelka se středoškolským vzděláním, která neabsolvovala předepsané kvalifikační studium pro výchovného poradce. Škola má stanoveného protidrogového koordinátora, který absolvoval různá školení v této oblasti.

Zpracovaná organizační struktura umožňuje funkční řízení školy. Organizační řád pregnantně vymezuje kompetence vedoucích pracovníků. Škola má jednoho zástupce pro teoretické vyučování (který je zároveň i statutární zástupce), zástupkyni pro praktické vyučování a ekonoma školy. Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, její činnost je plánována, termíny schůzek jsou pevně stanoveny na celý školní rok. Dalším poradním orgánem ředitele školy je porada vedení, kterou tvoří zástupci ředitele (TV+PV) a ekonom školy. Termíny porad jsou součástí celoročního plánu práce. Informovanost z porad vedení je zajištěna každodenním stykem pedagogických pracovníků, písemnými sděleními na nástěnce ve sborovně školy a na poradách jednotlivých úseků. Žáci získávají potřebné informace od třídních učitelů, rodiče žáků na plánovaných rodičovských schůzkách i osobním jednáním ve škole.

Vlastní porady úseku praktického vyučování probíhají pravidelně. Písemné záznamy byly předloženy. Žáci získávají potřebné informace ve škole od zástupkyně pro praktické vyučování a na smluvních pracovištích od mistrových odborné výchovy v době pravidelných kontrol. Předmětová komise v oblasti odborného výcviku stanovená není. Zástupkyně praktického vyučování i mistrové odborné výchovy jsou členkami metodických komisí odborných předmětů (zbožiznalství a obchodní provoz). Jsou zde řešeny úpravy učebních osnov v návaznosti na vlastní tematické plány odborných předmětů, včetně odborného výcviku, příprava závěrečných zkoušek učebních oborů, zabezpečení maturitních zkoušek studijního oboru, nastavbového studia a sestavování plánů exkurzí na celý školní rok. Dle předložených zápisů není výjimkou i řešení individuálního přístupu k problémovým žákům.

Součástí celoročního plánu práce je i plán kontrolní a hospitační činnosti smluvních pracovišť na školní rok 2003/2004. Plánované počty kontrol jsou dodržovány, písemné zápisy byly předloženy. Hlavním úkolem kontrolní činnosti je sledování plnění učebních osnov na smluvních pracovištích, evidence docházky a klasifikace žáků za každý měsíc. Hospitační činnost vykonává zástupkyně pro praktické vyučování při plánované teoretické výuce v rámci odborného výcviku ve škole (odborná učebna a cvičná prodejna). Kontrolní a hospitační činnost je účinná. Závěry z kontrolní a hospitační činnosti využívá vedení školy pro hodnocení mistrů odborné výchovy podle školou stanovených písemných kritérií.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků všechny pracovnice úseku praktického vyučování absolvovaly kurz počítačové gramotnosti. Dalšího školení pořádaného pedagogickým centrem v Ústí nad Labem se zúčastnily dvě mistrové odborné výchovy (práce s problémovými žáky). Škola má zpracován dlouhodobý záměr na období 2004 - 2008, kde je řešena personální politika v souvislosti s vyučovými obory.

Oblast personálních podmínek hodnotí ČŠI jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiálně-technické podmínky výuky učebního oboru prodavač, smíšené zboží a studijního oboru obchodník v předmětu odborný výcvik jsou na velmi dobré úrovni. Ve škole je pro žáky k dispozici jedna odborná učebna s nepřeberným množstvím učebních pomůcek, vzorky textilních vláken, obrazového materiálu, maket masa jatečných zvířat, ovoce a zeleniny, vzorníky mlýnských výrobků, luštěnin a koření. Cvičná prodejna je vybavena dvěma elektronickými pokladnami, elektronickou váhou, ale jsou tam i dvě poloautomatické váhy. Samozřejmostí je školní tabule a veškeré zařízení pro pultový prodej.

Materiálně-technické podmínky na kontrolovaných smluvních pracovištích HYPERNOVA, INTERSPAR a KAUFAND jsou vynikající. Na těchto smluvních pracovištích je možno plnit učební osnovy téměř v plném rozsahu. Výjimku tvoří pouze tematický celek 2. 5 Prodej stavebnin (3. ročník) se kterým jsou žáci seznámeni v teoretické rovině a formou exkurze ve velkoskladech různých stavebnin.

Oblast materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve škole i na kontrolovaných smluvních pracovištích vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnotí ČŠI jako vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Kontrolovaný učební obor 66-51-H/004 prodavač, smíšené zboží a studijní obor 66-41-L/008 obchodník jsou realizovány v souladu s aktuálním Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 32 082/2003-21 ze dne 28. 1. 2004.

Vzdělávací programy vyučovaného učebního oboru prodavač, smíšené zboží a studijního oboru obchodník jsou realizovány v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Týdenní hodinová dotace předmětu odborný výcvik v oborech prodavač, smíšené zboží a obchodník odpovídá schváleným učebním plánům a platným učebním osnovám, které jsou rozpracovány v osobních listech evidence odborného výcviku na smluvních pracovištích. Úpravy učební osnovy v povolené toleranci byly provedeny u učebního oboru prodavač, smíšené zboží (3.ročník) snížením dotace hodin u tematického celku č. 3 pokladní operace v prodejně o 48 hodin a navýšením těchto hodin u tematického celku č. 4 účetnictví prodejny, evidence majetku prodejny a ostatní evidence a inventarizace zboží a obalů. Stejná úprava je provedena i u studijního oboru obchodník (3. ročník), kde byla snížena dotace tematického celku č. 2 pokladní operace v prodejně o 15 hodin a zvýšena dotace tematického celku č. 5 účetnictví prodejny a evidence majetku prodejny a ostatní evidence.

Vzorně vedené evidenční listy odborného výcviku na pracovištích průkazně zachycují průběh a plnění učebních osnov.

Výuka předmětu odborný výcvik je v souladu s učebními dokumenty vyučovaných oborů.

Plnění učebních dokumentů je sledováno. Každá mistrová odborné výchovy, včetně zástupkyně ředitele pro praktické vyučování sleduje výchovně vzdělávací proces na cca 15 - 18 smluvních pracovištích. Kontrola je prováděna minimálně jednou měsíčně. Kontrolní činnost je zaměřena na plnění učebních osnov, dodržování BOZP, absenci žáků a měsíční klasifikaci. Průběžně je sledován soulad výuky s rozpracovanými učebními osnovami.

Na smluvních pracovištích jsou na konkrétní žáky zpracovány přeřazovací plány ve spolupráci se zástupcem marketu. Přeřazovací plány jsou sledovány, kontrolovány a vyhodnocovány zástupkyní ředitele pro praktické vyučování. Každá provedená kontrolní činnost smluvního pracoviště je doložena písemným záznamem. Škola má zaveden systém teoretického doučování v rámci odborného výcviku. Jeden den v měsíci dle pevně stanoveného režimu na celý školní rok jsou žáci učebního oboru prodavač, smíšené zboží a studijního oboru obchodník na výuce ve škole. V odborné učebně i na cvičné prodejně si žáci doplňují vědomosti i dovednosti (pokladna, účetnictví a pod.). O probraných tematických celcích si mistrové odborné výchovy vedou záznamy v deníku evidence odborného výcviku. Počet žáků na mistrovou odborné výchovy (teoretická výuka) v předmětu odborný výcvik je dodržen.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvržení pracovní doby z psychohygienického hlediska odpovídá potřebám žáků i platné zákonné normě. Platný školní řád ze dne 1. 5. 2003 vymezuje práva i povinnosti žáků jak v teoretickém, tak i praktickém vyučování. Dle kontroly třídních knih školního roku 2003/2004 ve třídách PS 1 A, OPS 1, PS 3, O1, O2 a O3 byli žáci seznámeni s platným školním řádem. Navíc školní řád v plném znění je žákům k dispozici ve všech třídách školy. Na kontrolovaných smluvních pracovištích byli žáci seznámeni s provozním řádem. Tato skutečnost je zaznamenána v evidenčním listě konkrétního žáka. Škola má zpracován i Provozní řád školy dle Zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů platný od 25. 5. 2001.

Škola má podepsané smlouvy s markety HYPERNOVA, INTERSPAR a KAUF LAND o zajištění praktického vyučování. Tyto smlouvy jsou koncipovány v souladu s § 15 a 16 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Smlouva zajišťuje žákům vhodné pracovní a hygienické podmínky, není opomenuta bezpečnost a ochrana zdraví při práci žáků. Způsob odměňování za produktivní práci je prováděn podle školní směrnice č. 3/2001 platnou od 1. 9. 2003. Směrnice je zpracována v souladu s § 2 vyhlášky č. 315/1991 Sb., o finančním a hmotném zabezpečení žáků středních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť, ve znění pozdějších předpisů. Firma KAUF LAND podle této směrnice zasílá výplaty na osobní bankovní konta žáků. Další kontrolované firmy HYPERNOVA a INTERSPAR zasílají finanční prostředky škole, která realizuje jejich výplaty.

Na kontrolovaných smluvních pracovištích (HYPERNOVA, KAUF LAND a INTERSPAR) jsou jednotlivé body uzavřených smluv ze strany firem i školy plněny.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku učebního oboru prodavač, smíšené zboží a studijního oboru obchodník

ČŠI sledovala individuální kvalitu výuky předmětu odborný výcvik u učebního oboru prodavač, smíšené zboží první a třetí ročník a u studijního oboru obchodník první, druhý a třetí ročník ve firmách HYPERNOVA, KAUF LAND a INTERSPAR.

Individuální výuka je zajištěna pod dohledem instruktorů. Materiální podmínky umožňují plnit učební osnovy téměř ve všech tematických celcích. Výjimku tvoří tematický celek stavebniny (třetí ročník) který je odučen v teoretické rovině a formou exkurze ve velkoprodejnách stavebnin. Škola má zpracován přeřazovací plán na konkrétní žáky a ročníky pro učební obor prodavač a obchodník

Kontrolou smluvních pracovišť jsou pověřeny tři mistrové odborné výchovy a zástupkyně ředitele pro praktické vyučování. Každá z nich splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Plnění učebních osnov na pracovišti je sledováno instruktorem na individuálním listě každého žáka. Jednou měsíčně po dohodě s mistrovou odborné výchovy obdrží žák výslednou známku, která je zaznamenána v individuálním listě žáka a v žákovské knížce.

Vlastní práce v marketech začíná seznámením žáka s cílem vyučovacího dne, jejich přidělením ke kmenovým zaměstnancům, instruktáži o bezpečnosti práce, nechybí ani názorná ukázka. Žákům třetího ročníku je již přidělena samostatná práce, která je průběžně kontrolována instruktorem. Žáci po celou dobu pracují v reálném prostředí, jsou ve styku se spotřebitelem a v neustálém kontaktu s kmenovými zaměstnanci. Jejich snahou je žákům pomáhat, trpělivě vysvětlovat i předávat získané zkušenosti. Instruktori po celou dobu vyučovacího dne neustále kontrolují a upřesňují pracovní postupy žáků. V mnoha případech nechyběl ani individuální přístup. V průběhu dne instruktori ověřují a sledují pochopení zadaných úkolů a kvalitu práce. Zásady názornosti a přiměřenosti jsou dodržovány. Struktura vyučovacího dne odpovídá věku žáků a výukovým cílům. U žáků třetího ročníku role instruktora spočívá spíše v kontrolní činnosti a úvodní instruktáži. Žáci vyšších ročníků jsou zapojováni do pracovních kolektivů, kde se již očekává určitá samostatnost při provádění jednotlivých pracovních operací.

Problém odborného výcviku u studijního oboru obchodník je jeho rozsah (pouze 6 hodin týdně). Tato týdenní hodinová dotace je pro firmy nedostačující a nezajímavá. Žáci jsou zařazováni na prodejny jen díky dobrým vzájemným vztahům se školou.

Kladem odborného výcviku je pravidelné doplňování vědomostí a dovedností formou doučování v odborné učebně a cvičné prodejně školy, jak již bylo dříve v jiné kapitole této inspekční zprávy popsáno.

Vystupování instruktorů bylo na velmi dobré úrovni. Žáci za odvedenou práci jsou denně hodnoceni, jejich pracovní výkony jsou zdůvodňovány. Výsledná známka za každý měsíc je projednávána s mistrovou odborné výchovy a zapisována do osobního listu žáka a žákovské knížky. Velkým motivačním prvkem odborného výcviku je finanční odměna za produktivní práci (až 2000,- Kč za měsíc) ve všech ročnících a pochvala za dobře vykonanou práci od instruktora a kmenových zaměstnanců. Dalším motivačním prvkem je získání stálého zaměstnání v jednotlivých marketech.

V průběhu inspekce byla interakce a komunikace založena na respektování dohodnutých pravidel. Autorita, vystupování i jazykový projev instruktorů a mistrových odborné výchovy odpovídal potřebám výuky i věkovým zvláštnostem žáků. Komunikace mezi instruktory a žáky je na dobré úrovni. Komunikativní dovednosti žáků jsou dobré. Nežádoucí chování žáků nebylo zaznamenáno.

Výsledky vzdělávání a výchovy vycházejí z uvedené průběžné klasifikace a jsou projednávány na pedagogických radách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu odborný výcvik v učebním oboru prodavač, smíšené zboží a ve studijním oboru obchodník hodnotí ČŠI jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, školských a předškolních zařízení č. j. 32 082/2003-21 ze dne 1. 9. 2003
2. Zřizovací listina rady Ústeckého kraje Č. J. 58/2001 ze dne 5. září 2001
3. Deník evidence odborného výcviku učebního oboru prodavač, smíšené zboží a studijního oboru obchodník v předmětu odborný výcvik – teoretická výuka ve školním roce 2003/2004
4. Evidence odborného výcviku (osobní list žáka) na smluvních pracovištích HYPERNOVA, KAUF LAND a INTERSPAR učebního oboru prodavač, smíšené zboží a studijního oboru obchodník ve školním roce 2003/2004
5. Katalogové listy žáků a třídní knihy tříd PS1.A, PS1.B, OPS1, PS2, OPS2, PS3, K1, K3, A2, O1, O2, O3, O4, NP1 a NP2 ve školním roce 2003/2004
6. Učební dokumenty učebního oboru prodavač, smíšené zboží platné pro školní rok 2003/2004
7. Učební dokumenty studijního oboru obchodník platné pro školní rok 2003/2004
8. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004
9. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti odborného výcviku za školní rok 2003/2004
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy zajišťujících praktické vyučování ve školním roce 2003/2004
11. Smlouvy o zajištění odborného výcviku smluvních pracovišť HYPERNOVA, KAUF LAND a INTERSPAR pro školní rok 2003/2004
12. Zahajovací výkazy o počtu žáků ke dni 30. 9. 2003
13. Organizační řád školy platný pro školní rok 2003/2004
14. Školní řád platný pro školní rok 2003/2004
15. Školní směrnice o odměňování žáků za produktivní práci na smluvních pracovištích pro školní rok 2003/2004
16. Zápisy z porad vedení ve školním roce 2003/2004
17. Zápisy z předmětové komise odborných předmětů prodavač, obchodník za školní rok 2003/2004
18. Dlouhodobý záměr školy na roky 2004 – 2008
19. Provozní řád školy platný pro školní rok 2003/2004
20. Celoroční plán školy pro školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Vyučovaný učební obor prodavač, smíšené zboží a studijní obor obchodník je v souladu s údaji v aktuálním Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Výuka předmětu odborný výcvik probíhá v souladu s celostátně schválenými učebními dokumenty MŠMT.

Na všech smluvních pracovištích v rámci individuální výuky zajišťují odborný výcvik instruktoři, schválení ředitelem školy a zástupcem firmy. Všichni schválení instruktoři jsou vyučeni v oboru. Kontrolní činnost úseku praktického vyučování zajišťují mistrové odborné výchovy a zástupkyně pro praktické vyučování, které splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti.

Materiálně-technické podmínky ve škole a na kontrolovaných smluvních pracovištích jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu odborný výcvik učebního oboru prodavač, smíšené zboží a studijního oboru obchodník jsou hodnoceny ČŠI rovněž jako vynikající.

Střední odborné učiliště obchodu a služeb zajišťuje službové obory o které je zájem ze strany trhu práce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Bartolomej Javorský v. r.	.....

V Teplicích dne 20. 2. 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 3. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Zdeněk Pešek v. r.	.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Teplice 415 01, Dlouhá 2940, dr. Javorský B. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	29. 3. 2004	F5 1127/04-5031
Zřizovatel	29.3. 2004	F5 1128/04-5031
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.